
**Обединена Българска Банка
България: Макроикономически преглед
Април 2022 г.**

Дирекция „Главен икономист“

Групата по макроикономика и пазари на КВС :Акценти в новия икономически сценарий

- **Войната в Украйна продължава да бъде важен двигател на икономическите перспективи и основен източник на несигурност.** Нашият основен сценарий предполага, че войната ще продължи още няколко месеца, като продължителният отрицателен шок на предлагането, причинен от по-високите цени на енергията (и суровините) и санкциите остава в сила. Докато динамиката на растежа ще се забави под потенциала, тъй като инфлацията се увеличава значително и паричната политика се затяга, това (все още) не предполага стагфлационна динамика. Въпреки това, въпреки че считаме този **основен сценарий** за най-вероятен, около него съществуват важни рискове. Устойчивото прекратяване на огъня в краткосрочен план би облекчило донякъде инфлационния натиск от по-високите цени на енергията, въпреки че ние разглеждаме този оптимистичен сценарий като малко вероятен. Рискът с по-висока вероятност и **песимистичен сценарий** включва ескалация на войната, която ще предизвика още по-строги санкции, което вероятно ще доведе до безпрецедентен енергиен шок и стагфлация.
- **Въпреки че цените на енергията се понижиха донякъде от върховете през март, ситуацията остава изключително нестабилна и напрегната.** Инфлацията се превърна в основния определящ фактор за глобалната икономическа перспектива, като данните за инфлацията през март както в еврозоната, така и в САЩ продължиха да се покачват до нови върхови стойности.
- **Смущенията от страна на предлагането, които натежаха възстановяването през 2021 г., изглежда пораждат отрицателни последици от страна на търсенето.** Тези смущения от страна на предлагането – а именно по-високи цени на суровините, по-високи разходи за доставка и недостиг на основни суровини – се отразяват в нарастваща инфлация и сега се влошават от войната в Украйна. В резултат на това показателите за потребителско доверие в еврозоната се влошиха, което предполага по-слабо частно потребление през следващите тримесечия.
- **Динамиката на растежа на вътрешния пазар следва тенденцията, наблюдавана в еврозоната, като потребителското доверие пада през март.** Войната в Украйна, рязко по-високата инфлация и по-нататъшните смущения от страна на предлагането стоят зад влошаването на настроенията. Въпреки значителното забавяне на растежа, ние очакваме растежът да остане на положителна територия през цялата година поради други фактори, като облекчаването на мерките за ограничаване на Covid.

Войната в Украйна промени икономическата ситуация в България и света. България е силно зависима от вноса на енергия от Русия (75% от газа и 54% от петрола са от Русия) и е значително изложена на възходяща инфлация и натиск за намаляване на растежа. **Очакваме ново забавяне на растежа и ускоряване на инфлацията поради прекратеният договор за доставки на газ с Газпром.** Проектът за нови санкции срещу вноса на петрол от Русия също увеличава риска за българската икономика. Очакванията ни са допълнително забавяне на растежа с 1,5% за 2022 г. и 2,6% за 2023 г. Очакваме умерено увеличение на безработицата от 6,5% за тази година и 5,3% за следващата година.

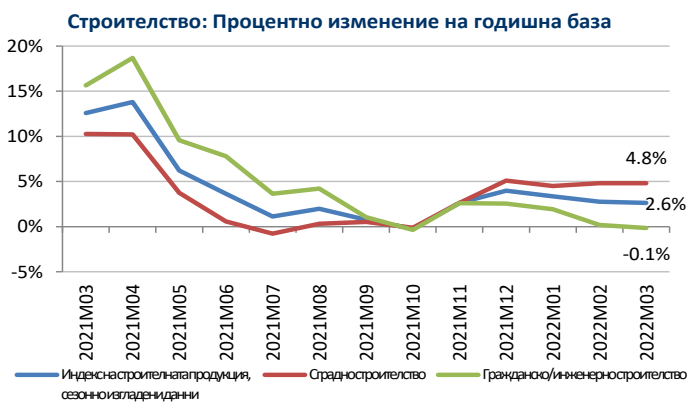
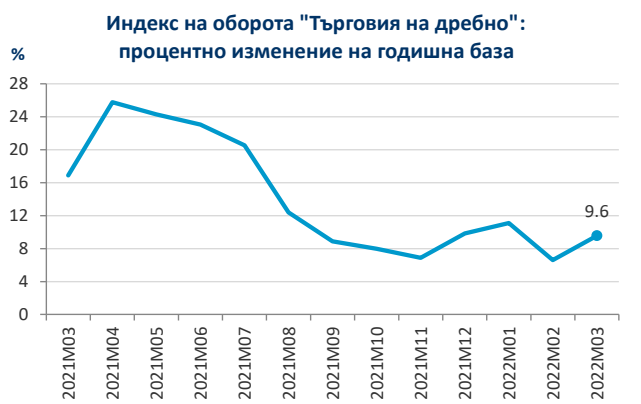
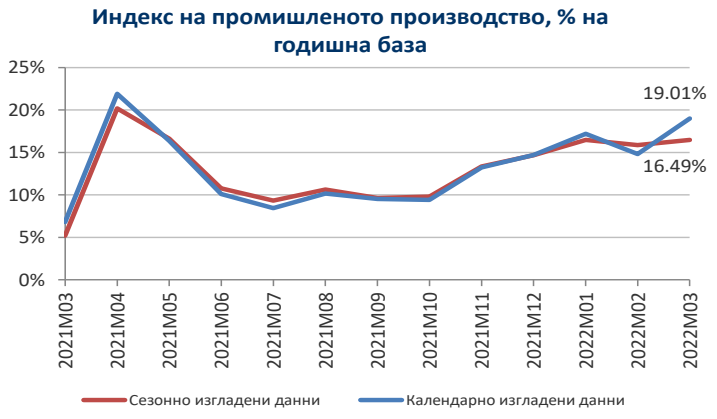
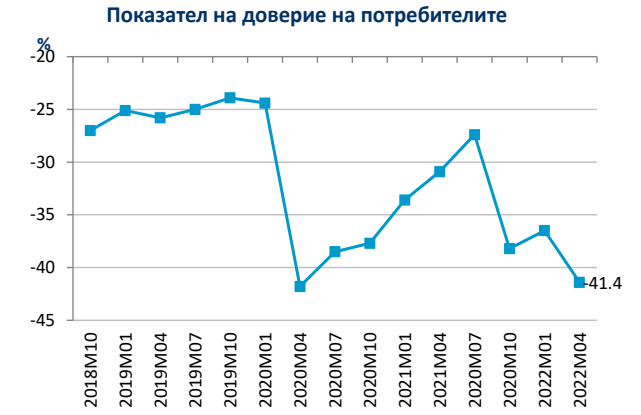
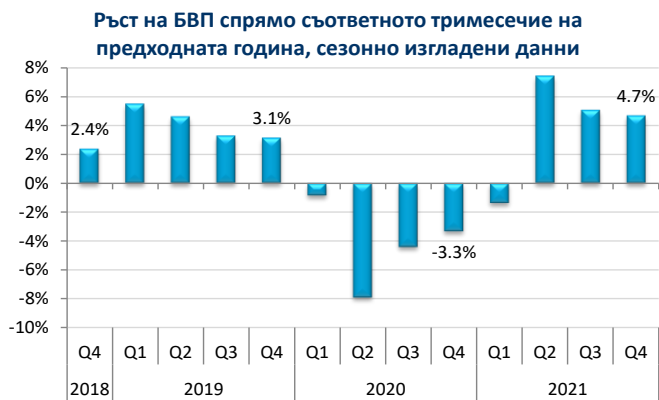
България	Оптимистичен сценарий					Основен сценарий					Песимистичен сценарий				
	2020	2021	2022	2023	2024	2020	2021	2022	2023	2024	2020	2021	2022	2023	2024
09 май, 2022 г.															
Ръст на БВП (%)	-4.3	4.5	3.5	4.1	3	-4.3	4.5	1.5	2.6	3.5	-4.3	4.5	-1	1.2	2
Харнонизирана инфлация (%)	1.2	2.8	9	4.8	3	1.2	2.8	12.5	6.5	3	1.2	2.8	15.5	9.1	3.4
Безработица (% в края на годината, дефиниция на Евростат)	6.3	4.9	4.3	4.2	4.3	6.3	4.9	6.5	5.3	4.8	6.3	4.9	8	7	6
Бюджетно салдо (% от БВП)	-3	-3	-4.1	0	0.5	-3	-3.0	-4.5	-2	-1.2	-3	-3	-6	-3.5	-1.7
Държавен дълг (% от БВП)	24.3	26.2	29.4	31	31	24.3	26.2	29.8	31	32	24.3	26.2	30.7	36	38
Салдо по текуща сметка (% от БВП)	0.4	-0.4	-1	-0.5	1	0.4	-0.4	-2.9	-1.9	-0.5	-0.4	-2	-3.5	-2	-1.5
Цени на жилища (% на годишно изменение, съществуващи и нови жилища, дефиниция на Евростат)	5.4	8.7	9	6	4	5.4	8.7	8	5	3.5	5.4	8.7	5.5	4.0	0.0

БЪЛГАРИЯ: Реален растеж на БВП (%)	2022	2023	2024
КВС /ОББ (Април 2022)	2.5	3	3.5
Световна банка (Април 2021)	2.6	4.3	3.7
ЕК (Февруари 2022)	3.7	3.9	n.a.
ОИСР (Декември 2021)	4.2	4.5	n.a.
МВФ (Април 2022)	3.2	4.5	2.8
МФ (Април 2022)	2.6	2.8	3.6
БНБ (Април 2022)	2.1	3.9	3.7
УникредитБулбанк (Март 2021)	1.4	3.5	n.a.

БЪЛГАРИЯ: Реален растеж на БВП (%)	2022	2023	2024
КВС /ОББ (Април 2022)	2.5	3	3.5
Световна банка (Април 2021)	2.6	4.3	3.7
ЕК (Февруари 2022)	3.7	3.9	n.a.
ОИСР (Декември 2021)	4.2	4.5	n.a.
МВФ (Април 2022)	3.2	4.5	2.8
МФ (Април 2022)	2.6	2.8	3.6
БНБ (Април 2022)	2.1	3.9	3.7
УникредитБулбанк (Март 2021)	1.4	3.5	n.a.

България – растеж на БВП и основни краткосрочни показатели

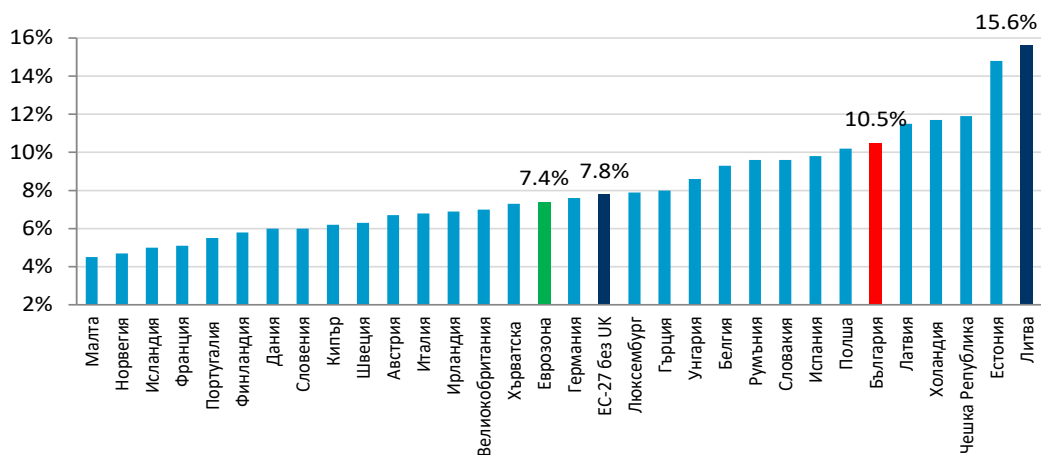
Българската икономика отбеляза ръст от 4,7% на годишна база през четвъртото тримесечие на 2021 г. Повечето високочестотни индикатори намаляват през февруари. Показателят за потребителското доверие се понижи значително в края на април.

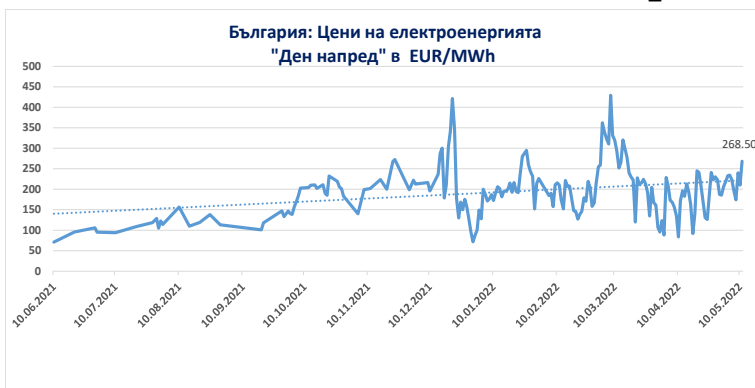
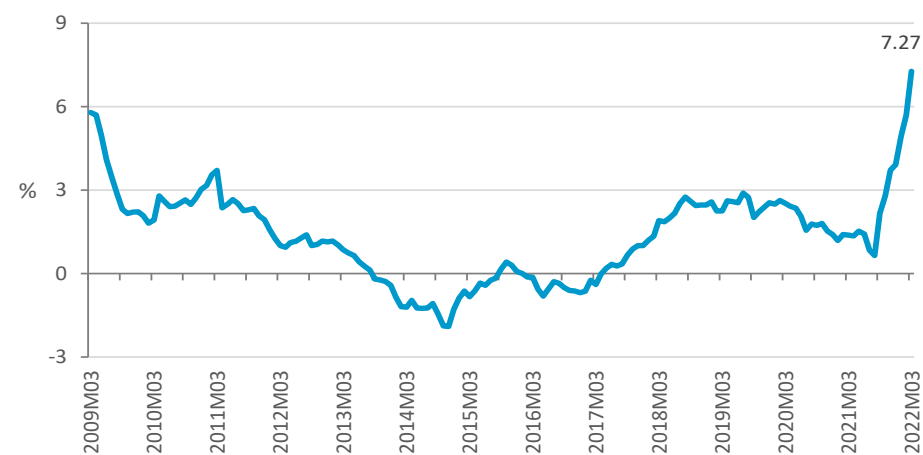
България – Инфлация

Новата ни прогноза е значително увеличение на средната годишна инфлация от 12,5% за 2022 г. и 6,5% за 2023 г. Предполагаме, че през цялата година ще наблюдаваме двуцифрени стойности на инфлацията. Базисната инфлация е значително по-ниска от общата инфлация (7,3% срещу 10,5% през 03.2022 г.). Това отразява въздействието на високите цени на суровините и особено на цените на енергията. Въздействието на високата цена на суровините е увеличаване на цената на вложените материали. Голямото увеличение на индекса на цените на производител с 36% на годишна база е доказателство за това.

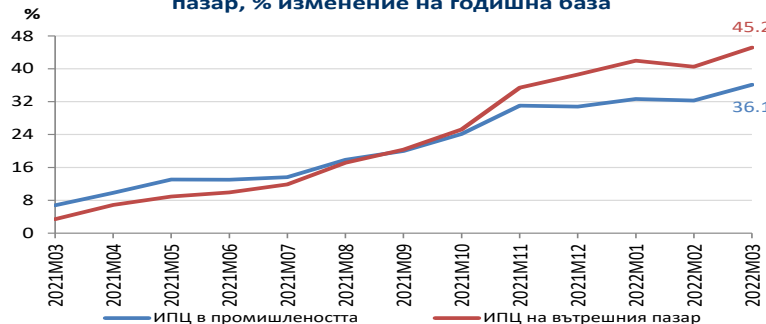
ЕС: Инфлация (% на годишна база) по страни - Март 2022г.

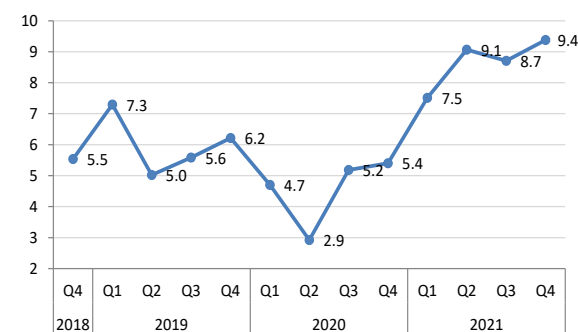
Базисна инфлация, изменение на годишна база (%)

Индекс на цени производител и ИПЦ на вътрешния пазар, % изменение на годишна база

Цени на жилища (ИЦЖ) промяна на годишна база

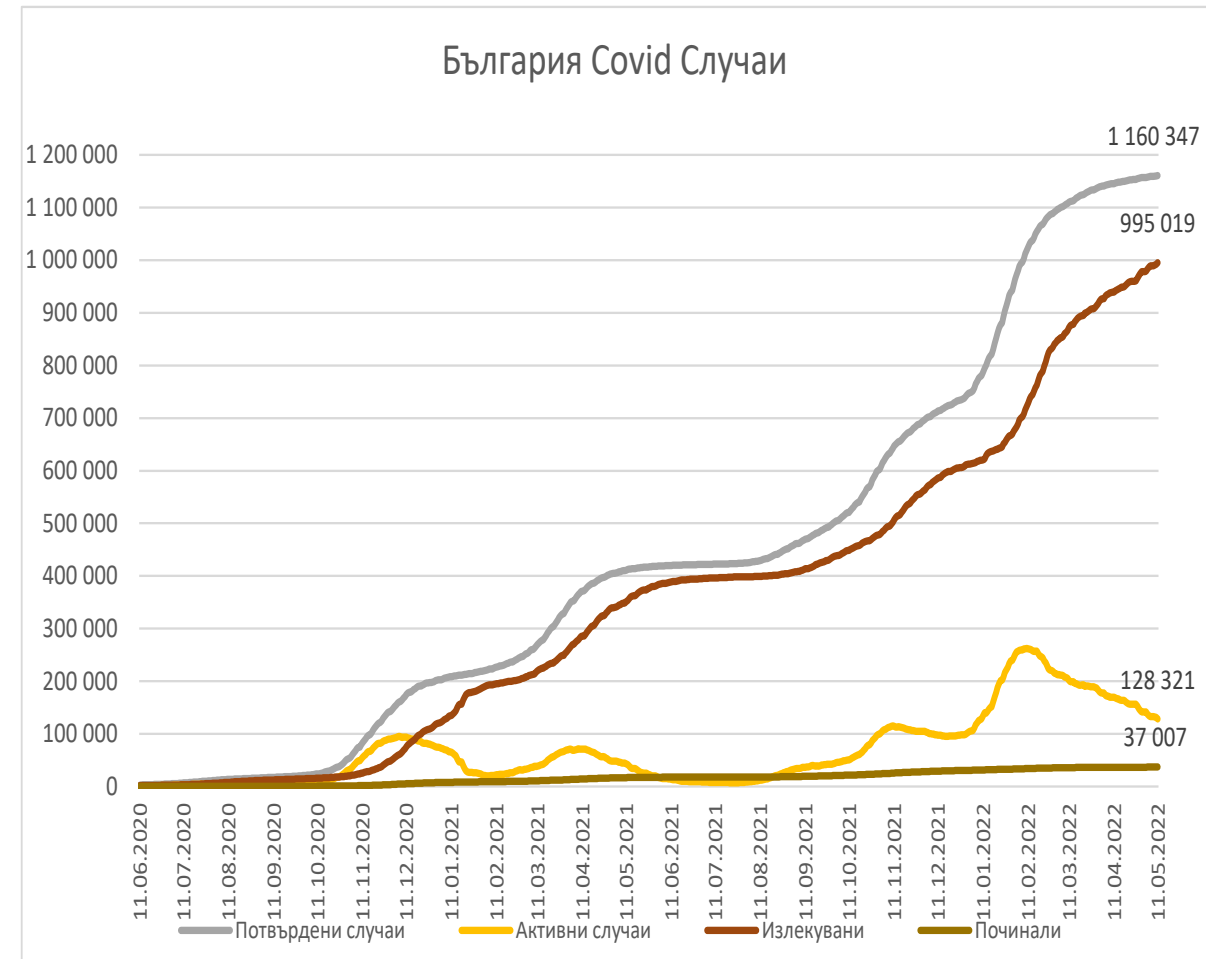

Статус на пандемията COVID-19 България

От средата на февруари петата вълна на коронавирусната пандемия започна да отминава. Активните случаи са 128 321 на 11 май 2022 г. - с 134 031 по-малко спрямо активните случаи от преди три месеца. Смъртността се забави 37 007 на 11 май 2022 г.

Процесът на ваксинация се забави. Използват се ваксини Pfizer, Moderna и Jansen. Напълно ваксинираните към 11 май 2022 г. са 30% от населението и 11% са с бустер. Част от българското население е скептично настроена към ваксините.

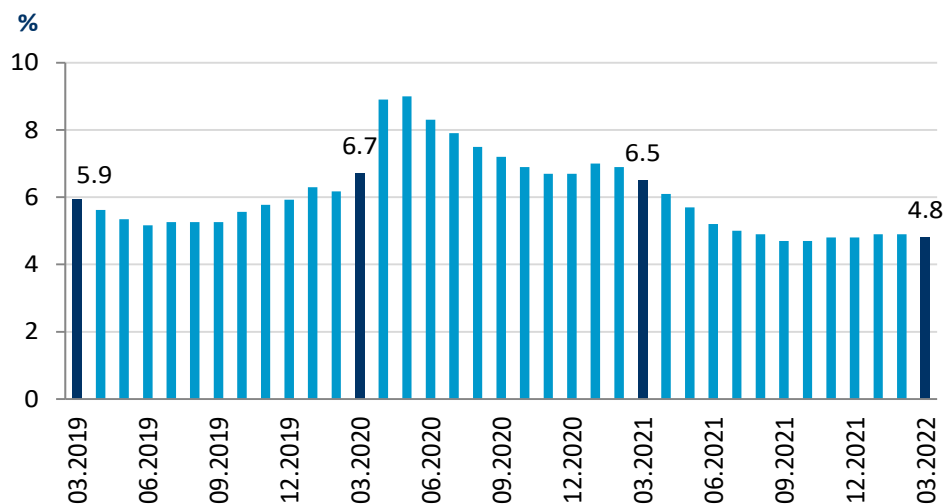
Противоепидемичните мерки, основани на изискването за предоставяне на зелен сертификат, бяха отменени от 20.03.2022 г. Извънредната епидемиологична обстановка е отменена от 1 април. На този етап не очакваме пандемията да бъде значима пречка за икономическия растеж.

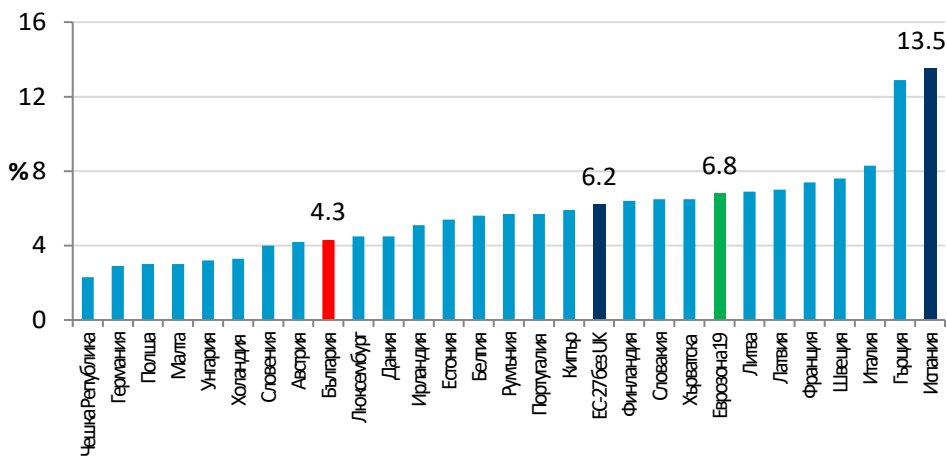
България: Пазар на труда

Според Агенцията по заетостта през март 2022 г. коефициентът на регистрирана безработица е 4,8%, което е поредното рекордно ниско равнище от началото на динамичния ред. През март 2022 г. хармонизираното ниво на безработица в България е 4,3% и е под средното за ЕС. Очакваме умерено увеличение на безработицата от 6.5% за тази година и 5.3% за следващата година.

Равнище на безработица: Агенция по заетостта

ЕС: Коефициент на безработица, сезонно изгладени данни, по страни към Март 2022.

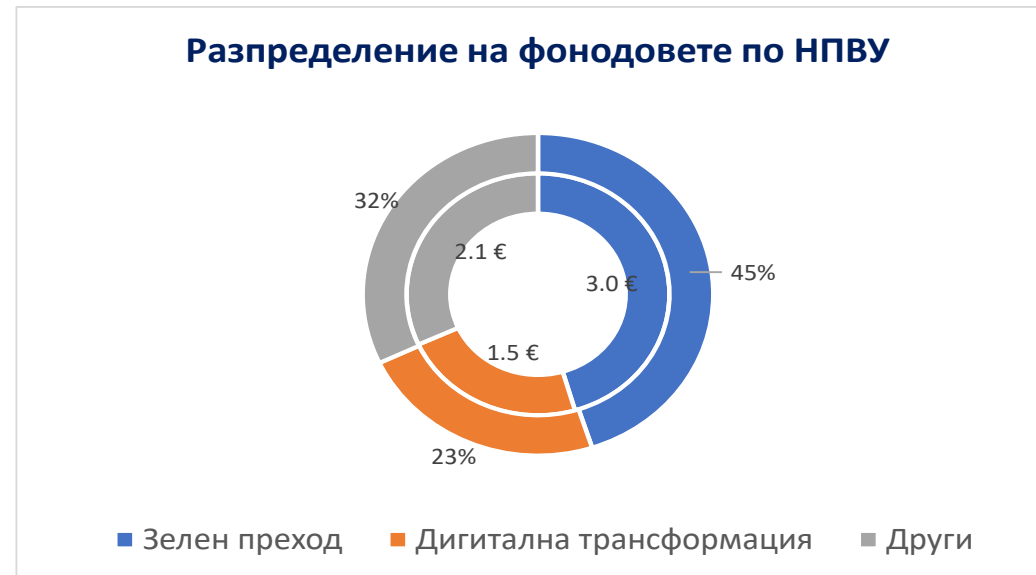
Забележка:

Според дефиницията на НСИ, безработни са лицата на възраст 15 - 74 навършени години, които: 1) нямат работа през наблюдавания период; 2) активно търсят работа през период от четири седмици, вкл. наблюдаваната седмица, или вече са намерили работа, която очакват да започнат до три месеца след края на наблюдавания период; 3) имат възможност да започнат работа до две седмици след края на наблюдавания период. Оценката на НСИ се базира на извадков "Наблюдение на работната сила", при което на ротационен принцип се интервюират български домакинства. Наблюдението на работната сила се извършва върху двустепенна гнездова извадка, включваща около 19.6 хил. домакинства всяко тримесечие (около 0.65% от домакинствата в страната). Дефиницията за безработица на НСИ е съгласно Регламент на Европейската комисия (ЕК) № 1897/2000.

Агенция по заетостта счита за безработни само лица, които са се регистрирали в бюрата по труда.

България: Национален план за възстановяване и устойчивост.

- Национален план за възстановяване и устойчивост (НПВУ):** Общият размер на средствата от NGEU е 6,6 милиарда евро, всички те са безвъзмездни средства. Това е 10% от БВП. България и Хърватия са страните с най-голям дял от фондовете на NGEU и двете страни са членки на ERM 2 и искат по-бързо влизане в еврозоната. Делът на Зеления преход от фондовете НПВУ е 45% (3,0 милиарда евро), 23% (1,5 милиарда евро) от средствата са за дигитална трансформация, а 32% (2,1 милиарда евро) са останалите. Последната версия на Националния план за възстановяване и устойчивост беше представена на Европейската комисия на 15 октомври. Поради късното представяне България не получи аванс по Плана за миналата година. За тази година планираното усвояване е скромно – едва 12% от общата сума. Най-големият дял е за следващите три години. Първите суми се очакват в средата на лятото.
- На 7 април 2022 г. лично ръководителят на Европейската комисия Урсула фон дер Лайен връчи на премиера Кирил Петков одобрението на Европейската комисия за Национален план за възстановяване и устойчивост (НПВУ), което ще бъде гласувано от Съвета на ЕС до 4 седмици. Фон дер Лайен нарече плана на България "изключителен" и каза, че е "един от най-екологичните в ЕС", сравнявайки го с общо 23 плана, които се разглеждат досега. Премиерът подчерта, че парите ще ни осигурят пълна енергийна независимост при запазване на пълния капацитет на централите в басейна на Марица, но и пълно спазване на **Зеления пакт**.

За контакти:
Петър Игнатиев, Главен анализатор
e-mail: Petar.Ignatiev@ubb.bg, tel.: +359 2811 2982

Отказ от права: Този документ е само за информация. Анализиранията цифрова информация е осигурена от надеждни, институционални източници като КВС, НСИ, МФ, БНБ, ОИСР, ЕЦБ, ЕК, ЕБВР, МВФ, СБ. Обединена Българска Банка (ОББ) приема официално прецизността и пълнотата на изготвените от тях данни. Нито степента, в която хипотезите, рисковете и прогнозите в този материал отразяват пазарните очаквания, нито техните реални шансове могат да бъдат гарантирани. Прогнозите са индикативни. Данните в тази публикация са от общ характер и е само за информационни цели. Тази публикация не следва да се използва като препоръка или предложение за закупуването или продажбата на никакви финансови инструменти и ценни книжа и не представлява предложение или проспект по смисъла на Закона за публично предлагане на ценни книжа, Закона за пазарите на финансови инструменти или други сходни регулаторни актове, включително чуждестранни. ОББ и КВС не носят отговорност за точността и пълнотата на тази информация. Повече информация по темите можете да получите при допълнително поискване.